

Gökyüzü Gözlem Şenliği Bu Yıl da Çok Renkliydi!

Fotoğraf: Serpil Yıldız

9. Ulusal Gökyüzü Gözlem Şenliği'ni 18 – 20 Ağustos 2006 tarihlerinde, Antalya Saklıkent'te düzenledik. Şenlik süresince, yaklaşık 300 gökyüzü tutkunuyla birlikte çok sayıda etkinlik gerçekleştirdik. Saklıkent, Antalya Beydağları'nda, deniz seviyesinden yaklaşık 2000 metre yüksekte bulunuyor. Burası, küçük bir yerleşim yeri. Ancak, çok önemli bir özelliği var; o da, burada gökyüzünün gözlem yapmaya çok uygun ol-

ması. Üstelik, TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin bulunduğu Bakırlıtepe'nin de eteklerinde yer alıyor.

Katılımcıların bir bölümü, Saklıkent'te bulunan az sayıda motelde konakladı. Ancak çoğunluk, çadırda konaklamayı seçti. Rengârenk çadırlar, şenlik alanının çevresinde hoş bir görüntü oluşturdu. Şenliğin ilk günü, doğa bize bir sürpriz yaptı! Katılımcıların Saklıkent'e ulaştığı saatlerde çadırlar kurulurken sağanak yağmur bastırdı. Hatta bir ara dolu

Şenlik hazırlıkları sırasında ekipteki herkes arı gibi çalıştı. Gözlem alanını ve seminer salonu düzenlendik; Etkinliklerimizi planladık; Şenlik programına son halini verdik; İşbölümümüzü son bir kez gözden geçirdikten sonra, artık katılımcıları karşılamaya hazırдық!

Fotoğraf: Serpil Yıldız

Fotoğraf: Serpil Yıldız

Şenlik süresince, TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi de (TUG) katılımcılara kapılarını açtı. Katılımcılar, burada çalışan araştırmacılardan, gözlemevi ve gözlemevindeki çalışmalar hakkında bilgi aldılar. TUG, ülkemizdeki gökbilim çalışmaları açısından önemli bir yere sahip. En önemli özelliklerinden biri de, 1,5 metre ayna çaplı, Türkiye'nin en büyük teleskopuna sahip olması.

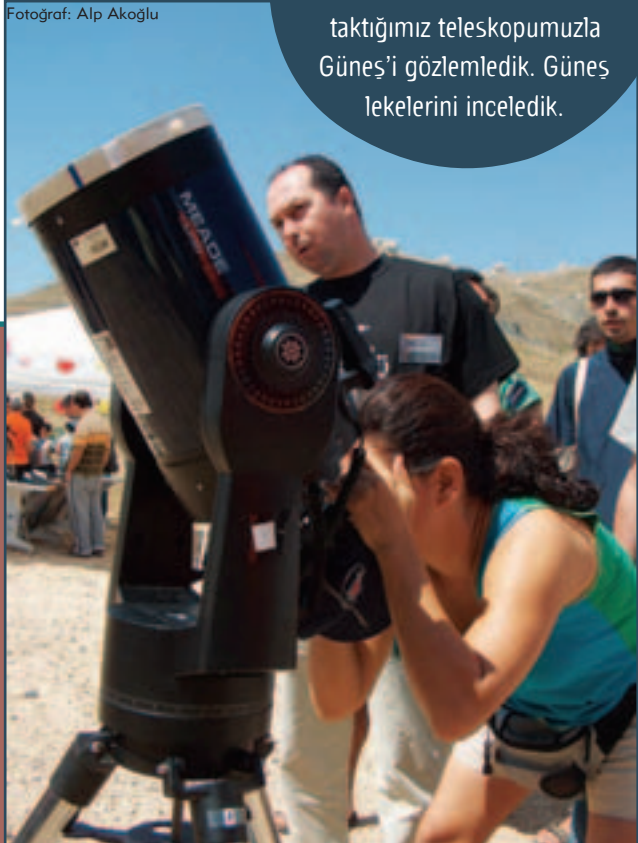

yağdığını bile gördük! Bu durum, bazı kampçıları zor durumda bıraktı. Yine de, bunaltıcı sıcaklardan sonra gelen bu yağmur hepimize rahat bir nefes aldırdı.

Şenlikte, her yaştan ve her bilgi düzeyinden gökyüzü tutkunlarına göre etkinlikler vardı. Gökyüzü gözlemleri, şenliğin önemli bir bölümünü oluşturuyordu. Geceleri, uzman rehberler eşliğinde gökyüzü gözlemleri yapıldı. Çıp-

Gökyüzü yalnızca geceleri gözlemlenir sanıyorsanız, yanılıyorsunuz! Şenlik sırasında, bu iş için özel olarak tasarlanmış bir filtre taktığımız teleskopumuzla Güneş'i gözlemledik. Güneş lekelerini inceledik.

Fotoğraf: Alp Akoğlu

lak gözle yapılan gözlemlerde, takımyıldızları tanımayı öğrendik. Takımyıldızların mitolojik öykülerini dinledik. Teleskoplarımızı gökyüzüne doğrultarak çeşitli gök cisimlerini gözlemledik. Teleskoplarla yapılan gözlemler, Cumartesi gecesi sabaha kadar sürdü.

19 Ağustos Cumartesi akşamı, hep birlikte iki ilginç gök olayını çıplak gözle gözlemledik. Bunlardan biri, Uluslararası Uzay İstasyonu'nun geçişi, öteki de, bir "İridyum uydusu parlaması"ydı. Bildiğiniz gibi, Uluslararası Uzay İs-

TUG gezisinin ilginç yönlerinden biri de, telesiyeye binmekti. Saklıkent'ten Gözlemevi'nin bulunduğu tepeye ulaşım en kolay telesiyeyele sağlanıyor. Telesiyeyele yükselirken, Saklıkent'e ve şenlik alanına kuşbakışı baktık.

Fotoğraf: Serpil Yıldız

Fotoğraf: Serpil Yıldız

Fotoğraf: Serpil Yıldız

Şenlik süresince gündüzleri, seminer salonunda çeşitli sunumlar yapıldı. Açık havada da başka etkinlikler gerçekleştirildi. Şenlik alanının ortasında kurulan etkinlik çadırının altı her zaman çok kalabalıktı. Küçük katılımcılara yönelik etkinliklerin birçoğu burada yapıldı. Hep birlikte, Güneş'in çapını ölçtük, karadelik oyunu oynadık; kendi takımyıldızlarımızı yarattık; Güneş Sistemi'nin birer modelini yaptık... Atölye çalışmalarının bazılarında katılımcılarımız ödülleri kazandı. Şenlik sırasında, çeşitli deneyler de yaptık. Bunlardan biri, "Dünya Kaç Saatte Dönüyor?"du. Tuncay Özışık'ın hazırladığı bir modelle teleskopların nasıl çalıştığını öğrendik. Şenliğin son günü, bir de bilgi yarışması düzenlendi. Bu yarışmada da küçük katılımcılarımız çeşitli armağanlar kazandılar.

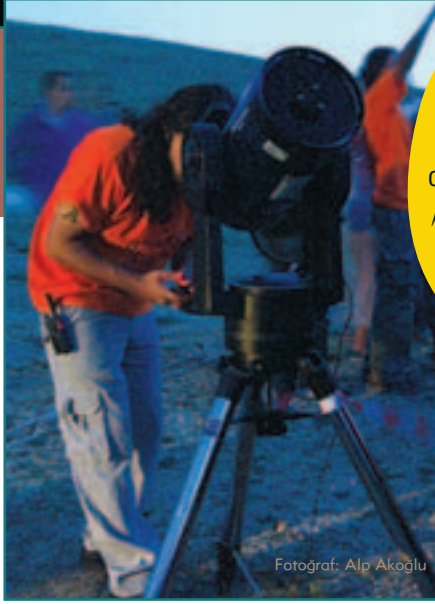

tasyonu, Dünya'nın çevresinde belli bir yörüngede dönüyor. Yeryüzünün hangi bölgesinden, hangi saatlerde gözlenebileceği de hesaplanabiliyor. İstasyon, gökyüzünde yavaş yavaş ilerlerken, parlaklığı da gökyüzündeki en parlak yıldızınki kadardır. İridyum uydusu parlamasına gelince. İridyum

uyduları, Dünya'nın çevresinde belli bir yörüngede dönen bir grup iletişim uydusu. Çok parlak antenleri var. Yeryüzünün çevresinde dönerlerken, belli konumlarda, Güneş ışınlarını güçlü bir biçimde yansıtarak parlıyorlar. Uydular çok hızlı döndüğünden bu olay yalnızca birkaç saniyeliğine göz-

Fotoğraf: Tuncay Özışık

Fotoğraf: Alp Akoğlu

Üstteki fotoğraf, Cumartesi'yi Pazar'a bağlayan gece, sabah alacakaranlığı başlarken çekildi. Arkada, doğu ufkundan yükselen Orion (Avcı) Takım-yıldızı görülüyor.

lemlenebiliyor. Bu uyduların da yörüngeleri bilindiği için, parlamaların yeryüzünün hangi noktasında, ne zaman göz-

lemlenebileceği önceden hesaplanabiliyor.

Şenlikte, TÜBİTAK Bilim Çocuk dergisi ve Bilim ve Teknik dergilerinden altı kişiydik. TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nden

Şenliğin son günü, bol bol anı fotoğrafı çekirtmeyi de unutmadık! Altındaki fotoğraf çekilirken, şenliğin küçük katılımcılarıyla birlikte Bilim Çocuk için poz verdik.

Fotoğraf: Alp Akoğlu

Amatör gökbilimcilerin kurduğu ATM Türk adlı topluluktan katılımcılar, şenlik alanının bir ucunda ilginç bir atölye çalışması gerçekleştirdiler. Bu atölye çalışmasının amacı, bir teleskop aynası yapmaktır. Teleskop aynası yapımı, güç olmasa da, bir hayli zahmetli bir iş. Bu atölyede, iki gün boyunca küçük büyük çok sayıda katılımcı çalıştı. Yaklaşık 20 santimetre çapında bir cam, özel yöntemler kullanılarak aşındırıldı. Bu çalışma sonucunda ortaya bir teleskop aynası çıktı.

Fotoğraf: Alp Akoğlu

Prof. Dr. Zeynel Tunca ve Doç. Dr. Tuncay Özışık, Ankara Üniversitesi Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü'nden Prof. Dr. Ethem Derman, İstanbul Kültür Üniversitesi Fizik Bölümü'nden Prof. Dr. Dursun Koçer ve çeşitli üniversitelerden uzman gözlemciler de şenliğe gönüllü olarak destek oldular. Seminerler verdiler, katılımcıları ülkemizdeki ve dünyadaki gökbilim çalışmaları konusunda bilgilendirdiler, onlardan gelen soruları yanıtladılar. Uzman arkadaşlarımız, gözlemler ve etkinlikler sırasında katılımcılara rehberlik ettiler.

Gökyüzü Gözlem Şenliği ekibinde yer alarak bizlere her konuda destek olan sayın Tunca, Özışık, Derman ve Koçer'e; uzman gözlemci arkadaşlarımız, Emre Aydın, Özgür Baştürk, Nazlı Derya Dağtekin, Özge Kabadayı, Halit Mirahmetoğlu, Burcu Parmak, Ayşegül Teker ve Korhan Yelkenci'ye teşekkür ediyoruz. Onlara içten sevgilerimizi gönderiyoruz.

Aslı Zülâl